

Toke von Eitzen, socialpædagog & Louise F. Andersen, psykolog

Overblik

- Præsentation
- 2. Rusmidler
- 3. Autisme og rusmidler
- Rusmiddelbehandling: Tilgang, metodeog praksiseksempler
- 5. Implementering i praksis
- 6. Afrunding og spørgsmål

Specialområde Autisme

Definitioner

- Rusmidler defineres som psykoaktive stoffer, der ændrer personers sindstilstand (det kan eksempelvis være alkohol, hash, kokain og medicin)
- Skadeligt brug og/eller afhængighed af rusmidler defineres ved et forbrugsmønster, som medfører sociale, fysiske og/eller psykiske problemer eller skader for brugeren. Det er med andre ord konsekvenserne af et forbrug af stoffer, og ikke stoffet eller stofbrugen i sig selv, der afgør, om en borger har et stofmisbrug

Udvalgte typer af rusmidler

Uppers

Centralstimulerende

- Amfetamin
- Kokain, Crack
- Kath
- MDMA/Ecstasy
- LSD
- Ketamin

Downers

- Alkohol
- Benzodiazepiner
- Stesolid
- Opioder
- Heroin, morfin
- Hash
- Skunk
- Lightergas
- Lattergas

Kilde: Eline Hyldager

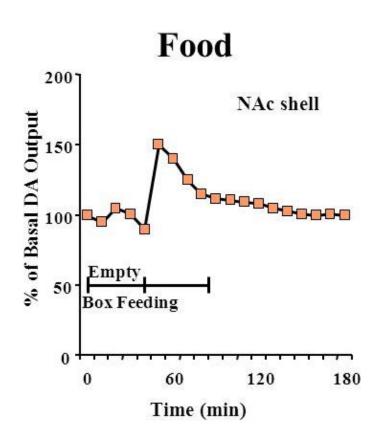

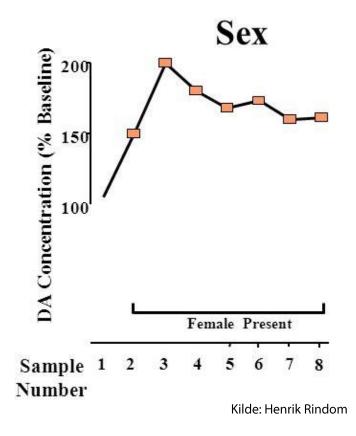
Rusmidlers virkning på hjernen

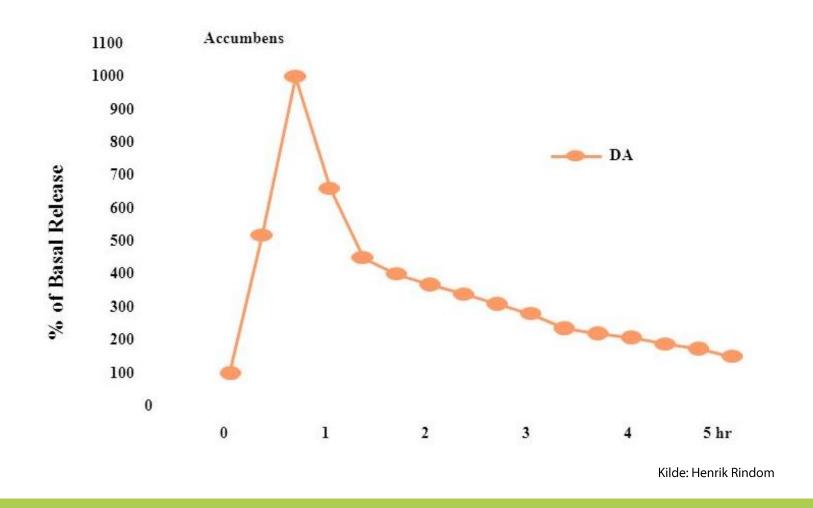
Dopaminaktivitet v. naturlig belønning

Dopaminaktivitet v. amfetamin

"Misbruget har altid en funktion"

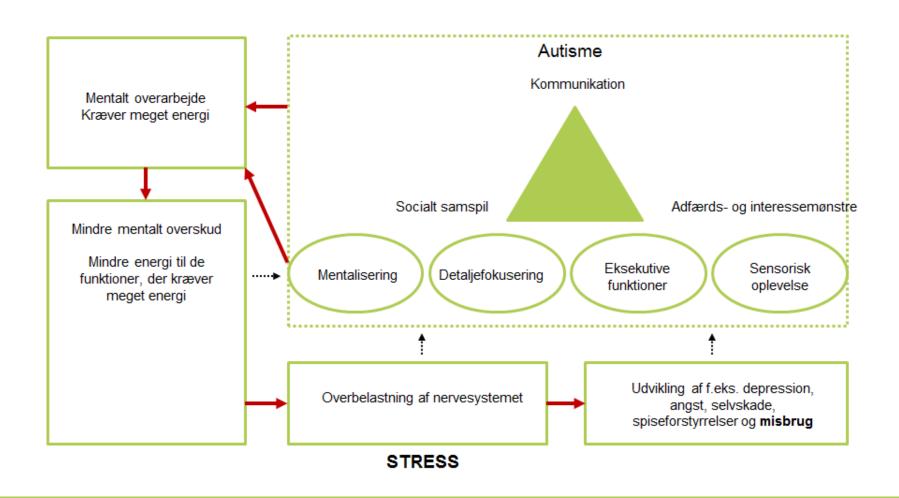
Vores antagelse: Misbruget udvikles og opretholdes, da det fungerer som løsning på et eller flere problemer

Borgerne fortæller, at det hjælper ift.:

- Søvnproblemer
- Glemme økonomiske problemer eller konflikter i netværket
- Koncentrationsvanskeligheder
- At få tiden til at gå
- Dæmpe stemmehøring

Autisme som udløsende faktor

Rusmiddelbehandling i dag

(indhold og struktur)

Socialt liv

(privat og professionelt)

De basale rammer

(ernæring, søvn, hygiejne, bolig, økonomi...)

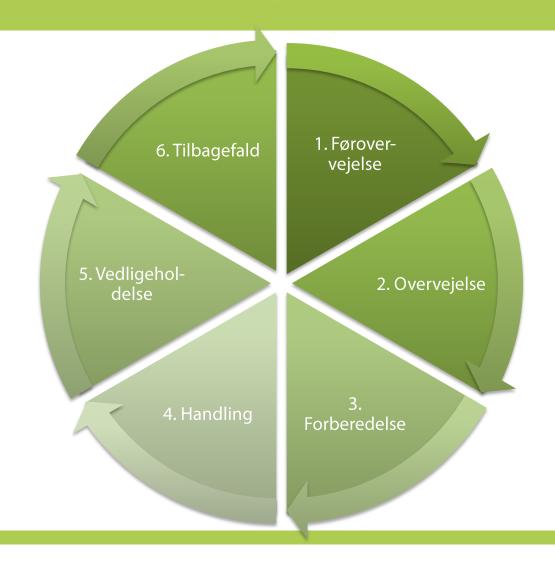
Pædagogisk/terapeutisk strategi

Medicinsk behandling

Kilde: Steen Guldager

Forandringscirklen

En socialpsykologisk forståelse

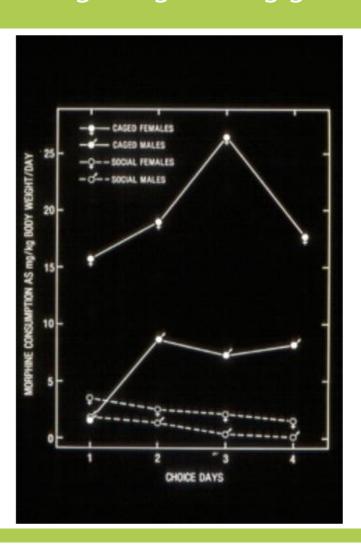

Bruce K. Alexander et. al's "Rat Park" – det er ikke (kun) rusmidler, der gør dig afhængig

Kognitive metoder

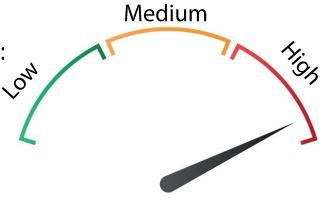

Højrisikosituationer

En risikosituation er en situation, hvor det er meget sandsynligt, at du vil komme til at bruge rusmidler.

Mine risikosituationer omfatter følgende

- Personer:
- Lokaliteter:
- Genstande/ting:
- Tidspunkt (på dagen, ugen, året, højtider osv.):
- Tanker:
- Følelser:
- Handlinger:
- Kropslige symptomer:
- Øvrige symptomer?:

Figur inspireret af Eline Hyldager

Strategier mod trang

Du har mødt en højrisikosituation, men er ikke bukket under for trangen til rusmidler. Du kan nu vælge at tage rusmidler, eller forsøge at klare risikosituationen på en anden måde. Opstil nogle strategier, der kan hjælpe dig til at undgå at bukke under for trangen.

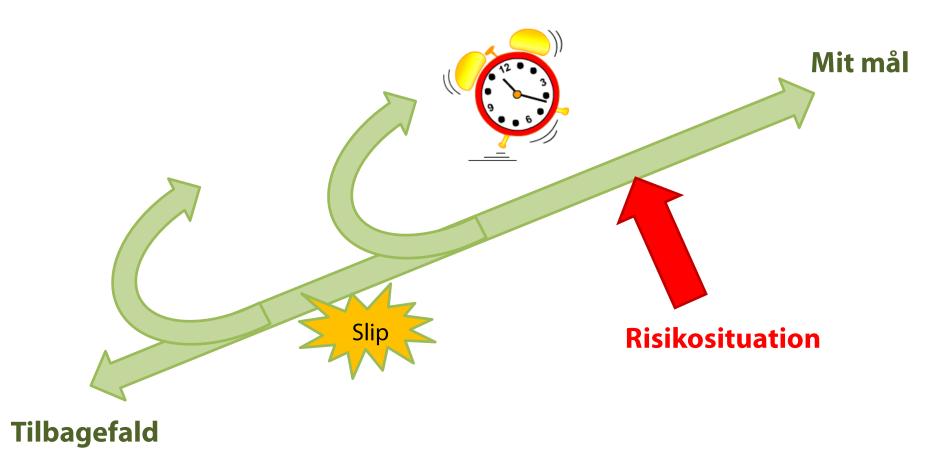
Noget du kan:

- **1. Gøre** (handlinger, aktiviteter, tage kontakt til...)
- Tænke (forestillinger, indre billeder, tanker om bestemt person...)
- 3. Sige til dig selv (selvinstruktioner, positive ord/sætninger...)

Figur inspireret af Eline Hyldager

U-sving

Kilde: Søren Søberg Hansen

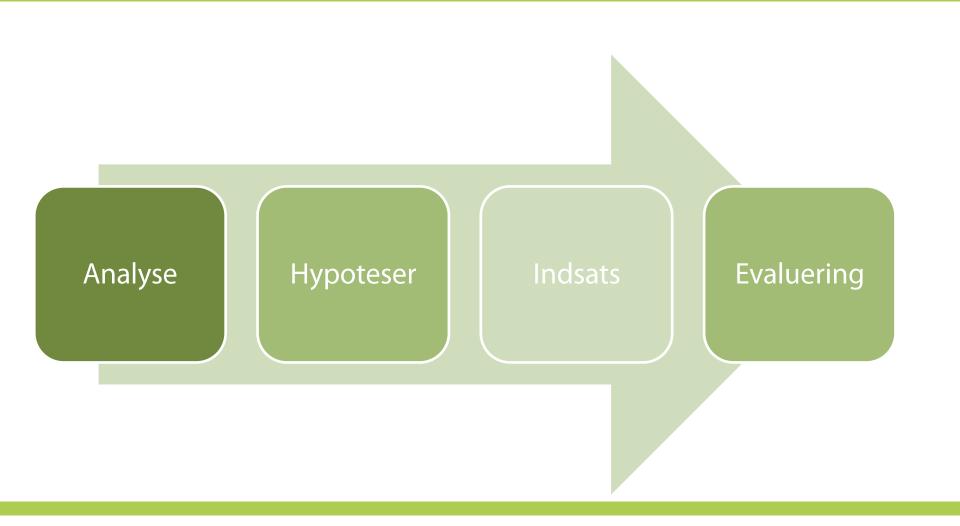
Mål for indsatsen

Vælg et realistisk målniveau

- Stoffrihed?
- Reduktion af forbrug?
- Skadesreduktion/stabilisering?
- Arbejde med at reducere barrierer?
  Motiverende arbejde?

Tilgang

Politik og organisationskultur

 En rusmiddelpolitik er med til at sikre, at en arbejdsplads og medarbejderne er klædt tilstrækkeligt på

 Etablering af en organisationskultur, hvor man tør tale højt og støtte hinanden i arbejdet med misbrug

Afrunding og spørgsmål

Fælles drøftelse:

- Hvilke refleksioner giver oplægget anledning til?
- Spørgsmål til temaet?
- Kommentarer eller opmærksomheder til oplægget?
- Hvad kan I anvende i eget arbejde?
- Eksempler fra praksis?

